

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ І ТЕХНОЛОГІЙ
У ТВАРИННИЦТВІ

Кафедра ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичних робіт з дисципліни
«ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА»

ПРОФІЛАКТИКА ХВОРОБ ПЕЧІНКИ У ТВАРИН

для здобувачів третього освітньо-наукового рівня
вищої освіти спеціальності 211 «Ветеринарна медицина»

м. Кам'янець-Подільський

ЗВО «ПДУ»

2023

УДК 619:616.1/4 (075.8)

Укладачі:

ГОРЮК Віктор Васильович, кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»

КЕРНИЧНИЙ Сергій Петрович, кандидат ветеринарних наук, завідувач кафедри ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»
(протокол № від .)*

Рецензенти:

САЧУК Роман Миколайович, доктор ветеринарних наук, старший дослідник, професор кафедри екології, географії та хімії Рівненського державного гуманітарного університету;

СУПРОВИЧ, доктор сільськогосподарських наук, завідувач кафедри гігієни тварин та ветеринарного забезпечення кінологічної служби Національної поліції України Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»

Методичні рекомендації до практичних робіт з дисципліни «Внутрішня медицина» на тему «Профілактика хвороб печінки у тварин» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня спеціальності 211 «Ветеринарна медицина»/ Віктор ГОРЮК. Кам'янець-Подільський: ПДУ, 2023. – 29 с.

Методичні рекомендації розроблено у відповідності з програмою навчальної дисципліни «Внутрішня медицина» з метою закріплення теоретичних знань і набуття практичних навичок здобувачів у вивченні етіології, патогенезу, симптомів, сучасних методів діагностики і профілактики хвороб печінки.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Класифікація, поширення та основні синдроми хвороб печінки і жовчних шляхів	5
2. Спеціальні дослідження за патології печінки: лабораторні дослідження, функціональні печінкові тести, рентгенографія, біопсія печінки, УЗД	9
3. З'ясування причин, вивчення клініки, визначення діагнозу, диференційний діагноз, розробка лікування і профілактика асцити	14
Питання для самоконтролю	27
Використана та рекомендована література	28

ВСТУП

Завдяки досвіду, накопиченому науковцями впродовж багатьох років, і розвитку сучасних високих технологій значно легшим стало розпізнавання внутрішніх хвороб і поглибилося розуміння багатьох питань патогенезу. Безперервно зростає кількість інструментальних, біохімічних і біофізичних методів дослідження. Головні труднощі діагностики полягають у тому, що багато внутрішніх хвороб не мають патогномонічних симптомів та ознак: одне і те ж захворювання може характеризуватися тими або іншими ознаками, а одні й ті ж симптоми та ознаки зустрічаються при багатьох хворобах.

Вчені характеризують печінку як біохімічну фабрику із 1500 реакціями: вона є електростанцією для організму, фільтром для токсинів, отрут, органом, який відповідає за продуктивність та здоров'я тварин. Печінка є практично центром управління всіх обмінних процесів: виробництво, «упаковка» та розподіл білків, ліпідів та вуглеводів; гормональний та ферментативний контроль за метаболічними шляхами; трансформація ксенобіотиків; дезактивація та видалення токсинів; і рециркуляція, утилізація та заправка вмісту жовчного міхура.

У зв'язку з високим рівнем регенеративних і компенсаторних властивостей, прояв патологічного процесу в печінці виникає лише з глибокими морфофункціональними змінами в органі, що потребує тривалих, інтенсивних лікувальних заходів для повноцінного одужування. Все це обумовлює актуальність вивчення діагностики та ефективного лікування і профілактики захворювань печінки.

З хвороб печінки у тварин найчастіше бувають гострий паренхіматозний гепатит, токсична дистрофія печінки, цироз і амілоїдоз печінки, а також холангіт, холецистит і холелітіаз.

М

е

В результаті опанування умінь та навичок, описаних у методичних рекомендаціях, здобувач розширить фундаментальні знання з внутрішньої медицини щодо дослідження та лікування хвороб печінки у тварин, які лежать в основі функціонування організму тварин, відповідно до отриманих знань в області внутрішньої медицини зможе окреслювати їх важливість у діагностуванні захворювань, поглибить здатність до аналізу, набуде розуміння принципів керівництва у сфері наукових досліджень.

я

т

т

я

на тему «Профілактика хвороб печінки у тварин» є освоєння і удосконалення методів діагностики та лікування хвороб печінки, жовчних шляхів у тварин.

Використана та рекомендована література

1. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; за ред. В.І. Левченка. Біла Церква. 2012. Ч. 1. 528 с.
2. Внутрішні хвороби тварин / В.І.Левченко, І.П.Кондрахін, В.В.Влізло та ін.; за ред. В.І.Левченка. Біла Церква, 2015. Ч.2. 569 с.
3. Внутрішні хвороби тварин: практикум / М.І.Цвіліховський, В.І.Береза, В.С.Січкара та ін.: Київ: Арістей. 2004. 140 с.
4. Ветеринарна клінічна гематологія: навчальний посібник / О.І. Сукманський, С.І. Улизько; за ред. О.І. Сукманського. Одеса: ВМВ. 2009. 168 с.
5. Внутрішні хвороби хутрових звірів: навчальний посібник /М.І.Цвіліховський, В.І.Береза О.І.Павленко та ін. Київ: Арістей. 2004. 96 с.
6. Годівля сільськогосподарських тварин: підручник / І.І. Ібатуллін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов та ін.; за ред. І.І. Ібатулліна. Вінниця: Нова книга. 2007. 616 с.
7. Гудима Т.М. Гістологічні зміни за гепатодистрофії у собак. Наукові пошуки молоді у третьому тисячолітті: тези доповідей міжнар. наук-практ конф. молодих учених, аспірантів і докторантів Сучасні проблеми ветеринарної медицини, 14-15 травня 2015 р. Біла Церква, 2015. С. 14–15.
8. Гудима Т.М. Жовчоутворювальна та жовчовидільна функції печінки у собак службових порід. Наук. вісник вет. медицини: зб. наук. праць. Біла Церква, 2014. Вип. 13 (108). С. 75 – 78.
9. Гудима Т.М. Лікування собак службових порід за гепатодистрофії Наук. вісник вет. медицини: зб. наук. праць. Біла Церква, 2014. Вип. 14 (114). С. 36 – 40.
10. Гудима Т.М. Функціональний стан печінки у собак службових порід за диспансеризації Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. Львів, 2014. Т. 16, № 2 170 (59). Ч. 1. С. 96 –103.
11. Клінічна ветеринарна фармакологія /О.І.Канюка, В.Р.Файтельберг-Бланк, Ю.П.Лизогуб та ін.; за ред. О.І.Канюки. Одеса: Астроинт. 2006. 291 с.
12. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин / В.І.Левченко, В.В.Влізло, І.П.Кондрахін та ін. за ред. В.І.Левченка. Біла Церква. 2004 608 с.
13. Методи лабораторної клінічної діагностики хвороб тварин: навч. посібник / В.І. Левченко, В.І. Головаха, І.П. Кондрахін та ін.; за ред. В.І. Левченка. Київ: Аграрна освіта. 2010. 437 с.
14. Патент на корисну модель №102568. Спосіб лікування собак з гепатодистрофією. Л.Г. Слівінська, Т.М. Гудима. Опубліковано у Бюл. №22, 25.11.2015 року.
15. Фізіотерапія і фізіопротилатика внутрішніх хвороб тварин: навчальний посібник / В.В.Лисенко, В.І.Немировский, О.В.Семьонов та ін.: за ред. В.І.Немировського. Дніпропетровськ. 2006. 220 с.

Методичні рекомендації щодо виконання практичних робіт з дисципліни «Внутрішня медицина» на тему «Профілактика хвороб печінки у тварин» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня спеціальності 211 «Ветеринарна медицина»/ Віктор ГОРЮК. Кам'янець-Подільський: ПДУ, 2023. – 29 с.

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
вул. Шевченка, 12,
м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл., 32300